

Τίτλος: ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ, ΘΩΜΑΣ

Κωδ.αναγν: αρ. comp.134

Ημερ. παραγ:1884-1967 (κυρίως 1905-1938)

Μέγεθος: 1 φάκελος

Πλαίσιο παραγωγής

Παραγωγός (-οί): Θωμάς Θωμόπουλος

Βιογραφικό σημείωμα:

Ο Θωμάς Θωμόπουλος ήταν γλύπτης, ζωγράφος και ακαδημαϊκός. Γεννήθηκε στη Σμύρνη το 1873. Εγκαταστάθηκε στην Αθήνα το 1877 και μετά τις εγκύκλιες σπουδές του παρακολούθησε μαθήματα στη Σχολή των Τεχνών με δάσκαλο τον Γεώργιο Βρούτο στη γλυπτική και τον Νικήφορο Λύτρα στη ζωγραφική. Το 1897 κέρδισε το Θωμαΐδειο και το Χρυσοβέργειο βραβείο, καθώς και υποτροφία για σπουδές στο εξωτερικό. Τότε πήγε στο Μόναχο, όπου σπούδασε στην Ακαδημία των Καλών Τεχνών και αργότερα συνέχισε στη Φλωρεντία, στη Νάπολη και στη Ρώμη. Το 1900 επέστρεψε στην Αθήνα και άνοιξε δικό του εργαστήριο. Την ίδια χρονιά διαδέχτηκε τον Γ. Μπονάνο στην έδρα της γλυπτικής της Σχολής Καλών Τεχνών, όπου και παρέμεινε μέχρι το θάνατό του. Η εργασία του Θωμόπουλου είναι επηρεασμένη από τα γερμανικά και ιταλικά ρεύματα. Δημιούργησε πολλές προτομές (του Θ. Δεληγιάννη, του Εμμ. Ξάνθου, του Διον. Σολωμού στον Εθνικό Κήπο, του Παπαδιαμάντη), ανδριάντες όπως του Χ. Τρικούπη, το μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη και άλλα ταφικά μνημεία. Παρουσίασε τα γλυπτά του στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Πέθανε στην Αθήνα το 1937.

Ιστορικό διατήρησης / διαδικασία πρόσκτησης: Αγορά 21/12/1990 από Γ. Σρατουδάκη.

Περιεχόμενο

Παρουσίαση περιεχομένου:

Το αρχείο περιλαμβάνει την αλληλογραφία του Θωμόπουλου, ιδιωτικά συμφωνητικά, αποδείξεις εργασίας μαρμαρογλυπτών και τεχνιτών, λογαριασμούς, καταλόγους εξόδων, που αφορούν τα έργα που φιλοτέχνησε ο καλλιτέχνης. Δίνονται πληροφορίες για τη διαδικασία φιλοτέχνησης έργων, καθώς και για τη συνεργασία του γλύπτη με διάφορους τεχνίτες. Περιλαμβάνεται επίσης μικρό μέρος σχεδίων και επιστολών του ζωγράφου Κ. Δημητριάδη προς τον Θωμόπουλο.

Σύστημα ταξινόμησης: Θεματική και χρονολογική.

Συμπληρωματικές πηγές

Ε.Λ.Ι.Α.: αρχείο Κ. Δημητριάδη.

Άλλοι φορείς:

Παρατηρήσεις

Παρατηρήσεις: Το αρχείο περιλαμβάνει φωτογραφικό υλικό.

ΑΡΧΕΙΟ ΘΩΜΑ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ
(1884-1967)

Φάκελος 1
Υποφάκ. 1.1

Αλληλογραφία, 1905-1936

[Η αλληλογραφία είναι ταξινομημένη χρονολογικά]

-Αλληλογραφία του Θωμόπουλου με δημοτικές και κοινοτικές αρχές καθώς και με ιδιώτες για την κατασκευή των παρακάτω μνημείων: προτομή Θεόδωρου Α. Μαυροκορδάτου (Κωνσταντινούπολη, 1911), αναμνηστικές πλάκες για τους πεσόντες κατά τους Βαλκανικούς πολέμους (Αθήνα, 1914), προτομή του ακαδημαϊκού Κ. Μαργ. Ευαγγελίδη (Αθήνα, 1919), προτομή εθνομάρτυρος μητροπολίτη Γρεβενών (Κοζάνη, 1920), προτομή εθνομάρτυρος Παύλου Μελά (Καστοριά, 1920), αναμνηστική στήλη υπέρ των πεσόντων κατά την πολεμική περίοδο 1912-1922 (Σίφνος, 1926), στήλη υπέρ των πεσόντων (Ρέθυμνο, 1927), αγιογράφηση και διακόσμηση του τρούλου του ναού του Αγίου Κωνσταντίνου Ομοιοίας (Αθήνα, 1927-1931), προτομή του Δ. Καλιμασιώτη (Αθήνα, 1934), μνημείο των πεσόντων της Πύλου (Πύλος, 1934), αγιογραφίες του Αγίου Βήματος του ναού της Ζωοδόχου Πηγής (Αθήνα, 1934), αναθηματική στήλη (Χανιά, 1928), στήλη υπέρ των πεσόντων της κοινότητας Παντανάσσης (Παντάνασσα Μονεμβασιάς, 1928), αναμνηστικό μνημείο Ναυαρίνου (Πύλος, 1928-29), ηρώο των πεσόντων του 14ου Συντάγματος Πεζικού (Χανιά, 1928), μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη (Αθήνα, 1929), μνημείο Ελευθερίας (Χανιά, 1930). Φιλικές επιστολές με ποικίλο περιεχόμενο και σχετικές με την οργάνωση της Διαρκούς Έκθεσης στο Ζάππειο. Επιστολές από τον γλύπτη Κ. Δημητριάδη με ποικίλο περιεχόμενο (1905-1936).

- Αχρονολόγητες επιστολές σχετικές με το μνημείο του *Αγνώστου Στρατιώτη*, αναμνηστικό μνημείο Δράμας, μνημείο Ελευθερίας και τάφο του Ε. Βενιζέλου.

- Επιστολές προς τρίτους. Τρεις επιστολές προς τον Γ. Ιακωβίδη (διευθυντής της Σχολής Καλών Τεχνών) σχετικά με την ανέγερση αναθηματικής στήλης στην Υπάτη και στη Δράμα. Επιστολή προς τον πρόεδρο της κοινότητας Παντανάσσης Μονεμβασιάς από το υπουργείο Εσωτερικών σχετικά με αναμνηστική στήλη υπέρ των πεσόντων, σχέδιο επιστολής που αναφέρεται στο μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη (1912-1927).

Υποφάκ. 1.2

Ιδιωτικά Συμφωνητικά (1909-1938)

[Βλέπε και αλληλογραφία]

- Ιδιωτικά συμφωνητικά του Θ. Θωμόπουλου με δημοτικές και κοινοτικές αρχές, με ιδιώτες, με τον μαρμαρογλύπτη Ιωάννη Γαλλιώτη και τον ορειχαλκουργό Σπύρο Διαμαντίδη για την

ανάθεση εργασιών και την κατασκευή των παρακάτω μνημείων: αναθηματική στήλη υπέρ των πεσόντων κατά τους Βαλκανικούς πολέμους (Γαλαξειδί, 1914), αναμνηστικές πλάκες για τους “εν πολέμω πεσόντες”(1914), ανδριάντας Χαρίλ. Τρικούπη (Αθήνα, 1915), μνημείο του ευεργέτη Αγγ. Τσιτσιμπάκου (Αθήνα 1923), προτομή του Αλ. Παπαδιαμάντη (Σκιάθος, 1923), το άγαλμα της *Ελευθερίας* (Χανιά, 1927-1935), αναμνηστικό μνημείο του Ναυαρίνου (Πύλος, 1929), ηρώο του 14ου Πεζ. Συντάγματος (Χανιά, 1930), δώδεκα αγάλματα (εννέα Μούσες και τρεις Χάριτες) για λογαριασμό του Δήμου Αθηναίων (Αθήνα, 1932), μαρμάρινο εικονοστάσιο Αγίου Δημητρίου Φαλήρου (1937), μαρμάρινο εικονοστάσιο Αγίου Βασιλείου (Πειραιάς, χ.χ). Συμφωνητικά για ταφικά μνημεία διαφόρων οικογενειών.

Υποφάκ. 1.3

Αποδείξεις εργασιών - Πρωτόκολλα παραλαβής έργων - Λογαριασμοί -Υπομνήματα και αιτήσεις σχετικά με την εκτέλεση έργων (1912-1938)

-Αποδείξεις εκτέλεσης διαφόρων εργασιών από τους: Ι. Γαλλιώτη (μάρμαρο), Σ. Διαμαντίδη (ορείχαλκος), Μαργαρώ Δούκα (εξόρυξη μαρμάρων), Ν. Ζικάκη (εξόρυξη μαρμάρων). Αποδείξεις για μεταφορά μαρμάρων, φωτογραφίες έργων του Χαλεπά (23.4.1923) και για διάφορες άλλες εργασίες (1914-1938).

- Πρωτόκολλα-πιστοποιητικά παραλαβής και εκτέλεσης έργων: μαρμάρινη προτομή Χ. Τρικούπη (Μεσολόγγι, 1923), αγιογράφηση ναού Αγίου Κωνσταντίνου Ομοιοίας (1927), στήλη πεσόντων κοινότητας Παντανάσσης (1928), προπλάσματα εννέα Μουσών για το Δήμο Αθηναίων (1932), εργασίες (καντήλια, πολυέλαιοι κ.λπ.) ναού Αγίας Αικατερίνης Ερυθρού Σταυρού (1935).

Παραλαβή έργων ζωγραφικής διαφόρων ζωγράφων για την Έκθεση του Ζαπτείου (1912).

-Λογαριασμοί, καταστάσεις εξόδων, υπολογισμοί κόστους ποικίλων εργασιών για την κατασκευή διαφόρων μνημείων και μετρήσεις διαστάσεων για το μνημείο του Χ. Τρικούπη, του Ι. Μεταξά, και άλλων κατασκευών (1916-1927).

-Αιτήσεις-υπομνήματα: αίτηση του Θωμόπουλου προς την Γ' Εφορία υλικού πολέμου για την χορήγηση παλαιού χαλκού (1915), αίτηση προς την επιτροπή “*επί των αναμνηστικών πλακών του πολέμου 1912-1913*” σχετικό με την αποζημίωσή του για την κατασκευή αυτών (1917), υπόμνημα προς το υπουργείο Στρατιωτικών σχετικό με την εκτέλεση του μνημείου του *Αγνώστου Στρατιώτη* (1931), δήλωση Θωμόπουλου για την παράδοση του αγάλματος της *Ελευθερίας* (1935).

[Βλέπε και αρχείο Ε.Βενιζέλου, φάκελος 13.1 Ποικίλα, σχέδιο συμφωνητικού για την κατασκευή 500 αναθηματικών πλακών για τους πεσόντες στους Βαλκανικούς πολέμους].

Υποφάκ. 1.4

Προσωπικά - Οικογενειακά (1911-1952)

-“Πρωτόκολλον εξακριβώσεως χρησιμοποίησεως πεζοδρομίου” (1928-1929), “Εκθέσεις αυτοψίας” για την κατάσταση της αυλής της οικίας του Θωμόπουλου (1931).

-Αποδείξεις (1917-1936): συνδρομές εντύπων, συλλόγου “Η Ανατολή”, και ποικίλων οικονομικών συναλλαγών.

-Χειρόγραφα Θωμόπουλου: κείμενο του Θωμόπουλου για την ιστορία της νεότερης ελληνικής ζωγραφικής και γλυπτικής. Κείμενο με τίτλο “Ο τάφος του Αγνώστου Στρατιώτου”(1925), εργογραφικά σημειώματα, σχέδιο επιγραφής ηρώου.

-Κείμενο σχετικό με τη σύσταση σχολείου διακοσμητικών τεχνών.

-Εκθέσεις ζωγραφικής: δελτίο εκθέματος (1911), κανονισμός Εκθέσεων Κήπου (1924-1925) και κατάλογος έργων, προϋπολογισμός δαπάνης Δ΄ Πανελληνίου Καλλιτεχνικής Εκθέσεως (1952).

-Επισκεπτήρια διαφόρων προσώπων.

-Οικογενειακά: απολυτήριο του Δάντη Θ. Θωμόπουλου από το Σχολείο των Καλών Τεχνών του Μετσοβείου Πολυτεχνείου (1922), γνωστοποίηση του Δ/τή της XI Μεραρχίας Φιλίππου Βόκου προς την οικογένεια του πεσόντος Ανθυπολοχαγού Αεροπόρου Θωμόπουλου Γεωργίου του Ανδρέα για την ονομασία φυλακίου προς τιμήν του (1930).

Υποφάκ. 1.5

Σχέδια - Έντυπα - Ποικίλα (1884-1967)

-Προσχέδια έργων του καλλιτέχνη, διακοσμητικό σχέδιο του μαθητή Νικ. Θωμόπουλου (1884). Σχέδια του γλύπτη Κώστα Δημητριάδη.

-Έντυπο υλικό που περιλαμβάνει: παρτιτούρα “*Ο χορός του Ζαλόγγου*”, *Εφημερίς των νόμων*, τόμος Ι΄, τεύχος 449, Ιούλιος 1924, διαφημιστικό έντυπο της *Gresham Life Assurance Society*.

-Ποικίλα: τρία τετράδια με χειρόγραφα ποιημάτων της Μαρίκας Πίπιζα, πιστοποιητικά που αφορούν τον Αλέξη Μινωτή και την Κατίνα Παξινού (1935, 1966-1967).